

Introit: *I stane se v posledních dnech, že se hora Hospodinova domu bude tyčit nad vrcholy hor, bude povznesena nad pahorky a budou k ní proudit národy. Mnohé pronárody půjdou a budou se pobízet: „Pojďte, vystupme na Hospodinovu horu, do domu Boha Jákobova. Bude nás učit svým cestám a my budeme chodit po jeho stezkách.“ Ze Sijónu vyjde zákon, slovo Hospodinovo z Jeruzaléma. (Micheáš 4, 1-2))*

Píseň 118

Modlitba

Čtení: Žalm 40, 1-12

Píseň 715

Text kázání: Marek 7, 1-13

Milí přátelé, bratři a sestry,

text, který máme dnes před sebou, nám možná přijde trochu nesrozumitelný. Zvláště to slovo **korbán**. K tomu se ještě dostaneme. Nejprve se zamysleme, o co vlastně v konfrontaci mezi farizeji, zákoníky a Ježíšem jde.

Tito kněží Ježíši vytykají, že Jeho učedníci si před jídlem neumyli ruce. Nutno podotknout, že farizeové a zákoníci, to neříkají z obavy, že by se učedníci mohli nakazit žloutenkou. Ani zde nevystupují jako kontrolori hygieny na dětském táboře. O hygienické předpisy jim rozhodně nešlo. Šlo jim ale o předpisy náboženské, rituální. „**Proč se tvoji učedníci neřídí podle tradice otců a jedí znesvěcujícíma rukama?**“ Tak se Ježíše ptají. Proč zde ale neřekli rovnou, proč tvoji učedníci porušují Zákon? Proč porušují Svatá Písma? Jednoduše proto, že to co po lidech požadovali, v Zákoně vůbec nebylo. Nicméně tito kněží učili, že tradice otců zahrnuje ty příkazy a zvyklosti, které rabíni postupně připojili k Mojžíšovu zákonu. Tvrdili totiž, že i tyto příkazy a zvyklosti předávající se („*tradující se*“) prostřednictvím ústního podání pochází od velkého zákonodárce. Jinými slovy jeden myslel, až něco vymyslel a další to pak předávali dál. Jak říkával mistr propagandy Josef Goebels, **stokrát opakovaná lež se stane pravdou**. Ne, že by tedy pravdou byla, ale lidé jí za pravdu přijali a žili podle ní. Tedy v této lži. Tady vidíme, jak ošemetné je vykládat i Písmo tak nějak po svém. Něco k němu přidávat, anebo ubírat, či ho měnit podle vanutí nikoliv Ducha svatého, ale ducha doby. Je zde veliké nebezpečí uvrhnout sebe nebo i jiné do života ve lži.

Pán Ježíš na farizejské požadavky reaguje po svém a ostře. „**Dobře prorokoval Izaiáš o vás pokrytcích, jak je psáno: ‚Tento lid ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode mne; marná je zbožnost, kterou mne ctí, učíte naukám, jež jsou jen příkazy lidskými.‘**“ Pán Ježíš zde jasně říká, že to, co není napsáno v Zákoně, jsou jen lidské výmysly a příkazy. Rituální **umývání rukou po zápěstí, ponořování pohárů, džbánů a měděných mís**. A ještě mnoho dalších tradic, kterých se drží a které je vlastně omezují ve svobodě, které jim ubírají čas, dělat něco smysluplného. Např. pomáhat tam, kde je potřeba. Proč ale ty farizeje a zákoníky Pán Ježíš nazval pokrytci? Jak přišel na to, že ctí Boha pouze svými rty, ale srdcem jsou od Boha vlastně na hony vzdáleni? Ta jeho reakce pokračovala ještě jednou větou: **Opustili jste přikázání Boží a držíte se lidské tradice.**“ Jak to Pán Ježíš myslel? Ta lidská tradice, kterou tam nějaký zřejmě rabín dávno otevřel, tím, že učil, že i tato mluvená tradice pochází od Boha, vlastně způsobila, že lidé začali více věřit této tradici a stavět ji nad Zákon. Lidské příkazy začali stavět nad Zákon, nad Písmo. A vždycky to tak bylo i v historii církve, když bylo Písmo odsunuto a nahrazeno jiným učením, špatným výkladem Písma, tak to vedlo k hlubokému duchovnímu úpadku! **‚Tento lid ctí mě rty, ale srdce jejich je daleko ode mne.‘** Modlitby skrze rty sice probíhají, ale v srdci není vepsaný Zákon. Kdo totiž odsune Písmo svaté do pozadí, odsunuje tak i Boží slovo a vzdaluje se Bohu. O takové **zbožnosti** Ježíš dále říká, že **je vlastně marná**. K ničemu.

A teď se konečně dostáváme k tomu korbánů. Na něm právě Pán Ježíš ukazuje, že když člověk dá více na tradici a zvyklosti, tak si dokáže biblicky obhájit cokoliv. A vůbec mu nevadí, že tím třeba ruší nebo rozměňuje Boží přikázání. „**Jak dovedně rušíte Boží přikázání, abyste zachovali svou tradici!**“, říká jim Ježíš. Tradice a zvyklosti jsou podle vás víc. Máme tradiční rodinnou slavnost, to přece porušit nemůžeme. Dnešní neděli tedy do kostela nejdu. Například. Anebo na Vánoce máme tradici věštit budoucnost z olova. A přitom **Mojžíšův zákon před věštěním varuje**. Ale dělali to tak všichni naši předci, tak proč ne? Anebo jezdím na tradiční keltské slavnosti, např. Přitom je psáno, **nebudeš uctívat jiné bohy**. A každý bychom si mohl dosadit, co nás napadne. Každý z nás, bratři a sestry, máme od staré přirozenosti tendenci si z Bible vybírat jen to, co se nám hodí, anebo někdy své nebiblické jednání nějak obhájit. Ale nemluvím o tom, že bych vám to chtěl nějak vytykat, spíše abychom si uvědomili, že takové podobné smýšlení jako měli tehdy, máme dnes i my. Protože jsme lidé. Nicméně právě na tomto příkladu bychom si měli uvědomit, že takové smýšlení od Boha vzdaluje a vede na scestí. Proto je potřeba spíše než zvyklostí a tradic držet se Písma. Nutno říci, že každé nové učení a každá vzniklá tradice, která se začala tradovat, někdy vznikla. V určité době,

v určité atmosféře, v duchu tehdejší doby a mohla se v té chvíli zdát správnou. Písmo nás ale učí, **všecko zkoumejte, dobrého se držte, zlého se chraňte v každé podobě.** A reformace nás učí, že zkoumat máme vše *Sola Scriptura*, tedy pouhým Písmem.

Pojďme se teď tedy, milí přátelé podívat na to, jak dovedně se podařilo tehdejším učitelům zákona **zrušit Boží přikázání, jen aby byla zachována tradice.** Pán Ježíš si za příklad bere 5. přikázání: „**Cti svého otce i svou matku.**“ Jen mě tak napadá, jak svět bude chtít změnit toto přikázání? Cti rodiče 1 a rodiče 2? Už zde by bylo toto přikázání pokřiveno. To jen tak na okraj. Pán Ježíš tedy řekl: **Vždyť Mojžíš řekl: ‚Cti svého otce i svou matku‘ a ‚kdo zlořečí otci nebo matce, ať je potrestán smrtí.‘ Vy však učíte: Řekne-li někdo otci nebo matce: ‚To, čím jsem ti zavázán pomoci, je korbán (to jest dar Bohu),‘ již podle vás nemusí pro otce nebo matku nic udělat; tak rušíte Boží slovo svou tradicí, kterou pěstujete. A takových podobných věcí činíte mnoho.**“ Co to tedy je ten korbán? Máme v evangeliu vysvětleno, že to je dar Bohu. V Novém zákoně se ale tohle slovo už jinde nevyskytuje. V Mojžíšově zákoně vícekrát. Korbán je dobrovolná oběť, dobrovolný dar Bohu. V knize Numeri v 7. kapitole čteme, že když Mojžíš dokončil stavbu svatostánku, tak **předáci a představitelé rodů přivedli jako svůj dar před Hospodina šest krytých povozů a dvanáct kusů skotu, po jednom povozu od dvou předáků a od každého předáka jednoho býka; ty přinesli jako dar před příbytek.** Tento dobytek byl pak dán lévijcům pro službu při stanu setkávání. Ne nutně tedy k oběti, ale k provozu této „církevní kanceláře.“ Z pravidla to tedy fungovalo tak, že to, co bylo darováno Bohu, nad tím se řekla formulka **korbán** a tím bylo jasné, že to patří už jen Bohu a nelze to vzít zpět. A samozřejmě postupem času a vývojem se toto pravidlo začalo zneužívat. Možná bychom to mohli připodobnit k církevním dějinám, kdy se páchalo ze strany církve na lidech zlo. Máš velký hřích? Bude ti zabaven majetek, jen tak se můžeš vykoupit. A tak církev bohatla. To na co ale poukazuje Ježíš je ještě trochu jiná věc. Nad čím člověk třeba neuváženě vyhlásil **korbán, to už platilo navždy Bohu.** Někdy v nadšení to udělal třeba člověk, sám sebe takto dal Bohu, ale když těžkého slibu pak nemohl dostát, měl možnost se z něho vykoupit. Musel ale zaplatit danou cenu. Ježíš tady ale poukazuje na jinou běžnou praxi. Člověk, který se nechtěl ze svého majetku již starat o své rodiče, se tak mohl vyhnout určité povinnosti vůči svým starým a třeba nemohoucím rodičům. Farizeové tehdy učili, že jakmile člověk prohlásil svůj majetek za „**korban**“ neboli dar zasvěcený Bohu, nemohl už tento majetek používat k uspokojování potřeb svých rodičů, i kdyby to potřebovali sebevíc. Avšak pokud si to ten člověk přál, mohl tento majetek až do smrti používat pro svou potřebu. Taková hanebnost! A pak? Pak zřejmě majetek propadl kněžím. Něco podobného dnes někdy také vidíme ve světě. Syn obalamutí rodiče, ti přepíšou svůj dům na něho, a on je pak vyhodí. Ctít rodiče znamenalo podle Mojžíšova zákona nejen se k nim dobře chovat a uznávat je stále jako ty, co nás vedli a vychovali, ale také se s úctou o ně ve stáří postarat. Ježíš záměrně připomíná z 5. přikázání to slovo, **‚kdo zlořečí otci nebo matce, ať je potrestán smrtí.‘** Kolik lidí by dnes muselo zemřít, kdyby platil tento zákon? A vidíte, farizeové si s tím dokázali poradit a tento Boží příkaz obejít. **Vy však učíte: Řekne-li někdo otci nebo matce: ‚To, čím jsem ti zavázán pomoci, je korbán (to jest dar Bohu),‘ již podle vás nemusí pro otce nebo matku nic udělat;** nic mu nehrozí, všechno je v pohodě. Ještě je to požehnáno kněžími. Jak by to bylo anebo někdy třeba je i dneska? Nemusí to být ve vztahu jen vůči rodičům, ale směrem k běžnému životu. To je jako kdybych si já řekl, musím sloužit Bohu, dnes píšu kázání a budu ho psát 3 dny, tak doma nebudu nic dělat. Ovšem nemusí to být jen služba v církvi. Někdy zveličujeme, co všechno musíme a proto nemůžeme to, co by bylo třeba. Říkáme, že nemáme čas pověnovat se potřebným a přitom, kdybychom chtěli, tak si ho najdeme.

Co tedy říci závěrem? Už v tom 40. žalmu, tedy ve Starém zákoně, jsme četli, co si skutečně přeje Bůh. **Obětní hod ani oběť přídavnou sis nepřál, nýbrž protesals mi uši; nežádals oběť zápalnou ani oběť za hřích. Tu jsem řekl: Hle, přicházím, jak ve svitku knihy o mně stojí psáno. Plnit, Bože můj, tvou vůli je mým přáním, tvůj zákon mám ve svém nitru.** Tato Davidova slova na sebe vztáhl i Ježíš, a naplnil je. Máme-li Pána následovat, mělo by to být i naším krédem. Plnit Boží vůli a Boží, svatý a neměnný Zákon mít ve svém srdci. Raději takto, než dovedně rušit Boží přikázání, abychom vyhovovali světu a žádostem těla. Amen. Modlitba Píseň 330

Slovo posláni: Veškeré Písmo pochází z Božího Ducha a je dobré k učení, k usvědčování, k nápravě, k výchově ve spravedlnosti, aby Boží člověk byl náležitě připraven ke každému dobrému činu. (2. Timoteovi 3, 16-17)

Požehnání: Milost Pána Ježíše Krista a láska Boží, dary i přítomnost Ducha svatého budiž a zůstávej se všemi námi. Amen. Píseň 106